5. අනෙකුත් සාධක එලෙස පවතින විට දී භාණ්ඩයක මිල අඩු වූ විට, පාරිභෝගිකයන් සාමාන්‍යයෙන් එම භාණ්ඩයෙහි මිලදී ගන්නා ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ, ... වැඩි වීම ය.
   (1) ආදායම වැඩි වන විට අභිමත ඒකකයක් සඳහා ගෙවීමට ඇති කැමැත්ත වැඩි වීම ය.
   (2) පාරිභෝගිකයාගේ මුළු තෘප්තිය වැඩි වීම ය.
   (3) පාරිභෝගිකයන් අනෙක් භාණ්ඩ වැඩි ප්‍රමාණයක් මිල දී ගැනීම ය.
   (4) පාරිභෝගිකයන් අනුපූරක භාණ්ඩ වැඩි ප්‍රමාණයක් මිල දී ගැනීම ය.
   (5) භාණ්ඩයේ මිල සමඟ ඇති පාරිභෝගිකයන් අපේක්ෂා කිරීම ය.

6. වෙළඳපොළ, සම්පූර්ණයෙන් තරඟකාරී වූ විවිධ කාල පරිච්ඡේදයන්හි දී, කිසියම් භාණ්ඩයක මිල සහ එම භාණ්ඩය මත කරන ලද මුළු වියදම් පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

කාල පරිච්ඡේදය	මිල (රු.)	මුළු වියදම (රු.)
1	15	750
2	8	400
3	5	250
4	10	500
5	6	300

   මෙම දත්ත මගින් කුමන නිගමනය කළ හැකි ද?
   (1) මෙම භාණ්ඩය ගිෆන් භාණ්ඩයකි.
   (2) මෙම භාණ්ඩය නිෂ්පාදනයේ දී පරිමාණ ආර්ථිකයන් පවතී.
   (3) ඉල්ලුමේ මිල නම්‍යතාව ඒකක සමාන වේ.
   (4) සැපයුමේ මිල නම්‍යතාව අනන්තයට සමාන වේ.
   (5) මෙම භාණ්ඩය සුඛෝපභෝගී භාණ්ඩයකි.

7. එක්තරා වසරක දී කිසියම් භාණ්ඩයක ඒකකයක මිල රු. 100 බැගින් ඒකක 5 000ක් අලෙවි කොට ඇත. ඊළඟ වසරේ දී ඒකකයක මිල රු. 125 බැගින් ඒකක 8 000ක් අලෙවි කොට ඇත. පාරිභෝගික අභිරුචිය හෝ වෙනස් වී නොමැති නම්, මෙම වසර දෙක අතර ඇති වූ වෙනසට හේතුව කුමක් විය හැකි ද?
   (1) නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා අමුද්‍රව්‍යවල මිල අඩුවීම
   (2) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි තාක්ෂණික දියුණුව
   (3) භාණ්ඩය නිපදවීමේ දී ඒකාධිකාරයක් තහවුරු කිරීම
   (4) අනුපූරක භාණ්ඩයක මිල ඉහළ යාම
   (5) ආදේශක භාණ්ඩයක මිල ඉහළ යාම

8. අන්තර්ජාල සේවා පහක මිල ඉහළ යාම සහ ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය අඩුවීම අතර සම්බන්ධතාව පහත දැක්වේ. අඩු ම මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාව ඇත්තේ කවර සේවාවට ද?

	අන්තර්ජාල සේවාව	මිල ඉහළ යාම (%)	ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය අඩුවීම (%)
(1)	A	10	8
(2)	B	6	6
(3)	C	10	4
(4)	D	3	7
(5)	E	10	0

9. ප්‍රධාන නගරයක බස් ගමනාගමනය සඳහා ඇති ඉල්ලුම් වක්‍රය සහ සැපයුම් වක්‍රය රූපසටහනෙහි දැක්වේ. පරිසර දූෂණය සහ රථවාහන තදබදය අඩු කිරීම සඳහා මහ නගර සභාව බස් සමාගම්වලට ගෙවීම් කරමින්, මගීන්ට නොමිලයේ බස් ප්‍රවාහන සේවය සැපයීමට තීරණය කොට ඇත.
   මෙම ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පාරිභෝගික අතිරික්තයෙහි වැඩිවීම
   (1) PTE වේ.
   (2) OPEK වේ.
   (3) QEK වේ.
   (4) OTK වේ.
   (5) OMEK වේ.

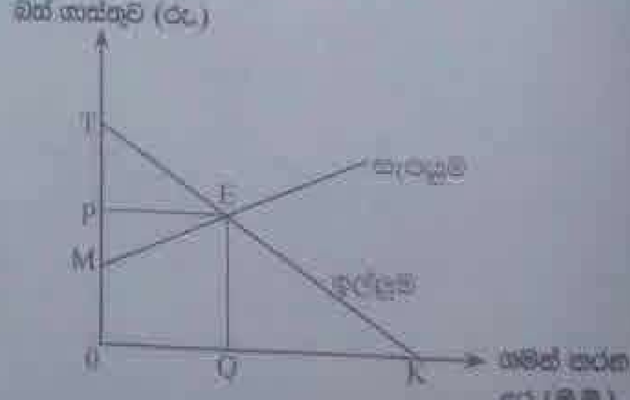

10. වෙළෙඳපොළකට මුහුණ පාන භාණ්ඩයක ඉල්ලුම හා සැපයුම් ශ්‍රිතයන් පහතින් දී ඇති පරිදි සලකන්න.

$Q_D = 200 - 3P$ $Q_S = -20 + 2P$

සෑම මිලක දී ම සැපයුම් ප්‍රමාණය ඒකක 20කින් අඩුවන අතර සෑම මිලක දී ම ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ඒකක 20කින් වැඩිවන්නේ නම්, නව සමතුලිත මිල වනුයේ

(1) රු. 20කි. (2) රු. 30කි. (3) රු. 36කි. (4) රු. 44කි. (5) රු. 72කි.

11. පහත දැක්වෙන ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් සමීකරණවලින් වියදම් භාණ්ඩයක වෙළෙඳපොළ හැසිරීම දැක්වේ.

$P = 140 - Q_D$ (ඉල්ලුම) $P = 40 + Q_S$ (සැපයුම)

මෙම වෙළෙඳපොළේ සමතුලිතතාවයේ දී පාරිභෝගික අතිරික්තය වනුයේ,

(1) 1 250කි. (2) 2 500කි. (3) 3 250කි. (4) 4 500කි. (5) 5 750කි.

12. මෙම රූපසටහන මඟින් දැක්වෙන වෙළෙඳපොළකට උපරිම මිලක් R ලෙස නියම කළ විට ඇතිවන පාරිභෝගික අතිරික්තය නියෝජනය කරන ප්‍රදේශය වනුයේ,

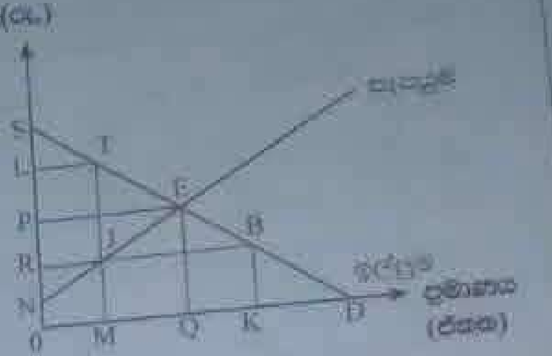

(1) PEDO ය.
(2) PSE ය.
(3) RSTJ ය.
(4) RSB ය.
(5) RJMO ය.

13. X භාණ්ඩය සඳහා ඇති වෙළෙඳපොළ සමතුලිත තත්ත්වයේ පවතින විට, ඒකකයක් රු. 50ක මිලකට ඒකක 1000ක් අලෙවි කළ බව සලකන්න. රජය X භාණ්ඩයේ නිෂ්පාදකයන් මත ඒකකයකට රු. 5 බැගින් බද්දක් පැනවූ විට නිෂ්පාදකයන් සහ පාරිභෝගිකයන් බද්ද දරන්නේ කුමන තත්ත්වයක් යටතේ ද?

	X භාණ්ඩය සඳහා ඇති ඉල්ලුමේ මිල නම්‍යතාව	X භාණ්ඩයේ සැපයුමේ මිල නම්‍යතාව
(1)	1ට අඩු	1ට අඩු
(2)	1ට අඩු	1ට වැඩි
(3)	1ට වැඩි	1ට අඩු
(4)	1ට වැඩි	1ට වැඩි
(5)	1ට වැඩි	1ට සමාන

14. කෘෂිකාර්මික භාණ්ඩ සඳහා අවම මිලක් පැනවීමට රජය මැදිහත් වන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන් පහත දැක්වෙන කුමන ප්‍රකාශය ද?

(1) පාරිභෝගික වියදම අඩු කිරීම සඳහා
(2) ඉල්ලුමේ උච්චාවචන අඩු කරමින් පාරිභෝගික මිල ගණන් ස්ථාවර මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා
(3) දිළිඳු පාරිභෝගිකයන්ට ප්‍රතිලාභ සැලසීම සඳහා
(4) වෙළෙඳපොළ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීම සඳහා
(5) නිෂ්පාදකයන්ට ඉහළ සහ ස්ථාවර ආදායමක් සහතික කිරීම සඳහා

15. පහත දැක්වෙන වගුව තරඟකාරී වෙළෙඳපොළක කටයුතු කරන නිෂ්පාදන ආයතනයක් විසින් අලෙවි කරන ලද විවිධ නිමැවුම් මට්ටම් සඳහා වූ මුළු විචල්‍ය පිරිවැය පෙන්නුම් කරයි.

නිමැවුම (ඒකක)	මුළු විචල්‍ය පිරිවැය (රු.)
	60
1	90
2	110
3	125
4	130
5	

මුළු ස්ථාවර පිරිවැය රු. 100ක් වේ යැයි උපකල්පනය කරන්න. ආන්තික පිරිවැය හා නිමැවුම් දත්ත සලකමින් ආයතනය නිමැවුම ඒකක 3 සිට 4 දක්වා වැඩිකරන විට ආන්තික පිරිවැයත්, ඒකක 5ක් නිෂ්පාදනය කරන විට සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැයත් ගණනය කරන්න.

	ආන්තික පිරිවැය (රු.)	සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය (රු.)
(1)	15	26
(2)	30	70
(3)	20	80
(4)	15	46
(5)	60	56

16. අනෙකුත් සාධක නොවෙනස් ව තිබිය දී තරඟකාරී නිෂ්පාදන ආයතනයක විචල්‍ය යෙදවුම්වල මිල ඉහළ යන්නේ නම්, පහත සඳහන් කවරක් සිදුවනු ඇත් ද?
   (1) ආයතනය තම නිෂ්පාදන මට්ටම වැඩි කරයි.
   (2) ආයතනය තම නිෂ්පාදන මට්ටම අඩු කරයි.
   (3) ආයතනයේ සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය අඩු වේ.
   (4) කෙටි කාලයේ දී භාණ්ඩයේ මිල අඩු වේ.
   (5) සෑම නිෂ්පාදන මට්ටමක දී ම ආයතනයේ ආන්තික පිරිවැය අඩු වේ.

17. කෙටි කාලයේ දී පූර්ණ තරඟකාරී ආයතනයක් ආර්ථික අලාභ ලබමින් සිටින බව උපකල්පනය කරන්න. තම ආයතනය තවදුරටත් නිෂ්පාදනයේ නිරත වෙමින් භාණ්ඩ අලෙවි කරමින් සිටී නම් පහත සඳහන් කවරක් සත්‍ය වේ ද?
   (1) ආයතනය තම ස්ථාවර පිරිවැය සහ විචල්‍ය පිරිවැය සියල්ල ම පියවා ගනී.
   (2) ආයතනය තම ස්ථාවර පිරිවැය සියල්ල ම පියවා ගන්නා නමුත් විචල්‍ය පිරිවැය සියල්ල පියවා නොගනී.
   (3) ආයතනය විචල්‍ය පිරිවැය සියල්ල ම පියවා ගන්නා නමුත් ස්ථාවර පිරිවැය සියල්ල පියවා නොගනී.
   (4) ආයතනය තම ප්‍රත්‍යක්ෂ පිරිවැය සියල්ල ම පියවා ගන්නා නමුත් ආරෝපිත පිරිවැය සියල්ල පියවා නොගනී.
   (5) අලාභ අවම කර ගැනීම සඳහා ආයතනය තම භාණ්ඩවල මිල ඉහළ නැංවිය යුතු ය.

18. ලාභ උපරිමකරණය කිරීමෙහි නිරත ව සිටින ආයතනයක්, කෙටි කාලයේ දී නිෂ්පාදනය නතර කොට වසා දැමිය යුත්තේ ආයතනයේ මුළු ආදායම
   (1) මුළු පිරිවැයට වඩා අඩු වූ විට දී ය.
   (2) මුළු ආන්තික පිරිවැයට වඩා අඩු වූ විට දී ය.
   (3) මුළු විචල්‍ය පිරිවැයට වඩා අඩු වූ විට දී ය.
   (4) මුළු ප්‍රත්‍යක්ෂ පිරිවැයට වඩා අඩු වූ විට දී ය.
   (5) මුළු ආරෝපිත පිරිවැයට වඩා අඩු වූ විට දී ය.

19. රටක ජාතික ආදායම් ප්‍රවාහය වැඩි කිරීමට වඩාත් ම ඉඩ ඇති දෙය කුමක් ද?
   (1) අයවැය හිඟය වැඩිවීම
   (2) ආනයන ඉහළ යාම
   (3) පොලී අනුපාතිකය ඉහළ යාම
   (4) කුටුම්බවල ආන්තික ඉතුරුම් නැඹියාව ඉහළ යාම
   (5) බදු අය ඉහළ යාම

20. පහත සඳහන් ද්‍ය අතරින් [illegible] ද?
(1) [illegible]
(2) [illegible]
(3) [illegible]
(4) [illegible]
(5) [illegible]

21. [illegible] රු. මිලියන 1 000ක් ද, [illegible] රු. මිලියන 450ක් ද, [illegible] රු. මිලියන 50ක් ද, [illegible] රු. මිලියන 100ක් ද [illegible]
[illegible]
(1) රු. මිලියන 1 600ක් වේ.
(2) රු. මිලියන 1 900ක් වේ.
(3) රු. මිලියන 2 400ක් වේ.
(4) රු. මිලියන 2 500ක් වේ.
(5) රු. මිලියන 2 600ක් වේ.

22. කිසියම් කල්පිත ආර්ථිකයක [illegible] දත්ත [illegible] දැක්වේ.

වර්ෂය	නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (රු. බිලියන)	පොදු මිල මට්ටම් දර්ශකය
1 වන වර්ෂය	200	100
2 වන වර්ෂය	300	125
3 වන වර්ෂය	450	150

තුන්වන වර්ෂයේ දී [illegible] මූර්ත ආර්ථික වර්ධන අනුපාතිකය කොපමණ ද?
(1) 5%
(2) 10%
(3) 15%
(4) 20%
(5) 25%

23. පහත සඳහන් ද්‍ය අතරින් නාමික ආදායම් ගුණකයේ [illegible] කරන්නේ ද?
(1) ආන්තික පරිභෝජන නැඹුරුව වැඩි වීම
(2) බදු අනුපාතිකය අඩු වීම
(3) ආන්තික ඉතුරුම් අනුපාතිකය වැඩි වීම
(4) ස්වායත්ත පරිභෝජනය වැඩි වීම
(5) ආයෝජනය වැඩි වීම

24. කේන්සියානු කතිරය (Keynesian Cross) රූපසටහනෙහි 45° රේඛාව නිරූපණය කරන්නේ
(1) [illegible]
(2) [illegible]
(3) [illegible]
(4) [illegible]
(5) [illegible]

25. [illegible] පරිභෝජනය (C), බදු (T), ආයෝජනය (I) සහ ආණ්ඩුවේ මිලදී ගැනීම් (G) පහත දැක්වේ.

$C = 200 + 0.75\,Yd$, (Yd යනු ව්‍යය කළ හැකි ආදායම වේ.), $T = 400$, $I = 500$ සහ $G = 600$

සමතුලිතතාවයේ දී නාමික ආදායම (Y), පරිභෝජනය (C) සහ ඉතුරුම් (S) [illegible]

	Y	C	S
(1)	3 600	1 200	600
(2)	4 000	2 900	700
(3)	4 000	2 700	1 100
(4)	3 200	2 000	600
(5)	6 400	4 700	1 700

26. [illegible] මිල දර්ශකය [illegible] ශ්‍රී ලංකාව තුළ [illegible] උද්ධමන අනුපාතිකය [illegible] වර්ෂය කුමක් ද?
(1) 2021
(2) 2022
(3) 2023
(4) 2024
(5) 2025

[හයවැනි පිටුව බලන්න

[illegible]

27. [illegible] ද?
(1) [illegible]
(2) [illegible]
(3) [illegible]
(4) [illegible]
(5) [illegible]

28. [illegible] රු. මිලියන 200ක [illegible] අවශ්‍ය සංචිත අනුපාතය 10%ක් වන අතර [illegible] ඉල්ලුම් තැන්පතු හා ණය [illegible] පහත සඳහන් කුමන [illegible] ද?

	සංචිත (රු. මිලියන)	ඉල්ලුම් තැන්පතු (රු. මිලියන)	ණය (රු. මිලියන)
(1)	200	2 000	2 000
(2)	2 000	1 800	2 000
(3)	1 800	2 000	1 800
(4)	200	1 800	2 000
(5)	200	2 000	1 800

29. [illegible] රු. 10 000ක මුදලක් වාණිජ බැංකුවක පවත්නා [illegible] මුදල් සැපයුම කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම කුමක් ද?
(1) M_1 පහළ යන අතර M_2 ඉහළ යයි.
(2) M_1 නොවෙනස්ව පවතින අතර M_2 ඉහළ යයි.
(3) M_1 ඉහළ යන අතර M_2 නොවෙනස්ව පවතී.
(4) M_1 සහ M_2 ඉහළ යයි.
(5) M_1 සහ M_2 නොවෙනස්ව පවතී.

30. ශ්‍රී ලංකාවේ නව මහ බැංකු පනත යටතේ මහ බැංකුවේ ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කිරීමට ප්‍රධාන හේතුව වඩාත් හොඳින් හැඳින්වෙන්නේ පහත සඳහන් කවරකින් ද?
(1) රජයේ අයවැය හිඟයන් සෘජුවම [illegible] මූල්‍යනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුවට ඉඩ ලබා දීම.
(2) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමේ දී දේශපාලන බලපෑම් අවම කර ප්‍රතිපත්ති විශ්වසනීයත්වය වැඩි කිරීම.
(3) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම මුළුමනින් ම මූල්‍ය පද්ධතියේ සිටින වාණිජ බැංකු වෙත පැවරීම.
(4) උද්ධමන පීඩනය ඉහළ යමින් පවතින අවස්ථාවල දී පවා පොලී අනුපාතික අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීම තහවුරු කිරීම.
(5) මහ බැංකුව විසින් සිදුකරන වාණිජ බැංකු ක්‍රියාකාරකම් සියල්ල ඉන් ඉවත් කිරීම.

31. [illegible] පවතින [illegible] අසාර්ථකත්වය [illegible] ඇති ද යන්න වඩාත් හොඳින් හැඳින්වෙන්නේ පහත සඳහන් කවරක් ද?
(1) ආන්තික සමාජ ප්‍රතිලාභ, ආන්තික පෞද්ගලික ප්‍රතිලාභ ඉක්මවා යෑම.
(2) ආන්තික පෞද්ගලික පිරිවැය, ආන්තික සමාජ පිරිවැය ඉක්මවා යෑම.
(3) ආන්තික සමාජ පිරිවැය, ආන්තික පෞද්ගලික පිරිවැය ඉක්මවා යෑම.
(4) පාරිභෝගිකයන්ට තාර්කික [illegible].
(5) රජය අධික බදු පැනවීම.

32. අනුක්‍රමික අය බදු පද්ධතියක් තුළ
(1) ආදායම වැඩිවීමත් සමඟ බදු අනුපාතික අඩු වේ.
(2) සියලුදෙනා ම සමාන ප්‍රමාණයක් බදු වශයෙන් ගෙවති.
(3) ආදායම වැඩි වන විට බදු අනුපාතික ඉහළ නඟී.
(4) [illegible] බදු [illegible] බදු ඉක්මවා යයි.
(5) ආණ්ඩුවේ වියදම්, ආදායම ඉක්මවා යයි.

33. [illegible] ?
(1) [illegible] (2) [illegible] (3) [illegible] (4) [illegible] (5) [illegible]

34. [illegible] ද?
(1) [illegible]
(2) [illegible]
[illegible]
(3) [illegible]
(4) [illegible]
(5) [illegible]
[illegible]

35. [illegible]
(1) [illegible] ය.
(2) [illegible] ය.
(3) [illegible] ය.
(4) [illegible] ය.
(5) [illegible] ය.

36. [illegible] වාසිය සහ [illegible] වාසිය අතර ප්‍රධාන වෙනස වන්නේ, [illegible] වාසියේ පදනම
(1) [illegible] වීම ය.
(2) සම්පත් [illegible] වීම ය.
(3) [illegible] වෙනස්කම් වීම ය.
(4) [illegible] ප්‍රමාණය වීම ය.
(5) [illegible] පරිමාණ වීම ය.

37. අවසාන භාණ්ඩ ආනයන මත 30% ක තීරු බද්දක් පනවා ඇති අතර, අමුද්‍රව්‍ය ආනයන මත 5% ක තීරු බද්දක් පනවා ඇතැයි සිතන්න. මෙය මගින් [illegible]
(1) දේශීය නිෂ්පාදකයන් සඳහා සඵල ආරක්ෂණය අඩු කරයි.
(2) දේශීය පාරිභෝගික සඳහා සඵල ආරක්ෂණය වැඩි කරයි.
(3) දේශීය [illegible] කිරීම [illegible] කරයි.
(4) දේශීය නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීම අඩු කරයි.
(5) විදේශ [illegible] ආයෝජන [illegible] කරයි.

38. ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානයේ කාර්යයක් **නොවනුයේ** පහත සඳහන් කවරක් ද?
(1) බහු-පාර්ශ්වීය වෙළෙඳ ගිවිසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම
(2) වෙළෙඳ සාකච්ඡා සඳහා වේදිකාවක් සැපයීම
(3) සාමාජික රටවල් අතර වෙළෙඳ ආරවුල් විසඳීම
(4) සාමාජික රටවලට දිගු කාලීන ණය ලබා දීම
(5) සාමාජික රටවල වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්ති නියාමනය කිරීම

39. ගෙවුම් ශේෂයේ ඇති ද්විතීය ආදායම් ගිණුම, ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමෙන් වෙනස් වන්නේ:
(1) [illegible] ආදායම් ගෙවීම් පමණක් සටහන් කරන නිසා ය.
(2) ජංගම හා විදේශ ආධාර ඇතුළු සියලු ම සංක්‍රාම ඉන් බැහැර කරන නිසා ය.
(3) ජංගම [illegible] ඒකපාර්ශ්වීය සංක්‍රාම එහි ඇතුළත් කරන නිසා ය.
(4) රටේ පුරවැසියන් මත ලැබෙන ආයෝජන ආදායම් පමණක් එහි සටහන් කරන නිසා ය.
(5) විදේශ ණය මත පොලී ගෙවීම් පමණක් එහි සටහන් කරන නිසා ය.

40. පාවෙන විනිමය අනුපාතික ක්‍රමයක් යටතේ රටක ගෙවුම් ශේෂයේ අතිරික්තයක් හෝ හිඟයක් ස්වයංක්‍රීය ව නිවැරදි වන්නේ පහත සඳහන් කුමන කරුණ නිසා ද?
   (1) හිඟයක් ඇති වූ විට, එම රටේ ව්‍යවහාර මුදල් අධි සැපයුමක් ඇති වී, විනිමය අනුපාතිකය ක්ෂය වන නිසා ය.
   (2) හිඟයක් ඇති වූ විට, එම රටේ ව්‍යවහාර මුදල සඳහා අධි ඉල්ලුමක් ඇති වී, විනිමය අනුපාතිකය ක්ෂය වන නිසා ය.
   (3) අතිරික්තයක් ඇති වූ විට, එම රටේ ව්‍යවහාර මුදල් අධි සැපයුමක් ඇති වී, විනිමය අනුපාතිකය ක්ෂය වන නිසා ය.
   (4) අතිරික්තයක් ඇති වූ විට, එම රටේ ව්‍යවහාර මුදල් අධි සැපයුමක් ඇති වී, විනිමය අනුපාතිකය ක්ෂය වන නිසා ය.
   (5) හිඟයක් ඇති වූ විට, එම රටේ ව්‍යවහාර මුදල් අධි සැපයුමක් ඇති වී, විනිමය අනුපාතිකය ක්ෂය වන නිසා ය.

41. විදේශ ආයෝජකයකු ශ්‍රී ලංකාවේ එක් සමාගමක කොටස් 5% ක් මිලදී ගනී. මෙම ගනුදෙනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් ශේෂයෙහි වාර්තා කරනුයේ පහත සඳහන් කවර ආකාරයට ද?
   (1) මූල්‍ය ගිණුමේ සෘජු ආයෝජන බැර කිරීමක් ලෙස ය.
   (2) මූල්‍ය ගිණුමේ සෘජු ආයෝජන හර කිරීමක් ලෙස ය.
   (3) මූල්‍ය ගිණුමේ කළඹ ආයෝජන හර කිරීමක් ලෙස ය.
   (4) මූල්‍ය ගිණුමේ කළඹ ආයෝජන බැර කිරීමක් ලෙස ය.
   (5) ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම බැර කිරීමක් ලෙස ය.

42. කිසියම් රටකට ගෙවුම් ශේෂයෙහි ජංගම ගිණුමේ හිඟයක සිට අතිරික්තයකට මාරු වීමෙහි ලා වඩාත් උපකාරී විය හැක්කේ පහත සඳහන් කවර කරුණ ද?
   (1) විදේශ ආයෝජකයන් ආකර්ෂණය කරන අයුරින් පොලී අනුපාතික ඉහළ යාම
   (2) දේශීය වියදම් වැඩි වීම සහ මුදල් ඒකකය ශක්තිමත් වීම
   (3) විදේශගත ශ්‍රමිකයන්ගෙන් ලැබෙන ප්‍රේෂණ වැඩිවීම හා මුදල් ඒකකයේ අගය දුර්වල වීම
   (4) අපනයන මිල ගණන් ඉහළ යාම සහ විදේශ ණය සඳහා පොලී ගෙවීම් වැඩි වීම
   (5) ව්‍යාපාරික ආයෝජන වැඩි වීම සහ කළඹ ආයෝජන අඩු වීම

43. සුබසාධනය මැනීමේ දර්ශකයක් ලෙස දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (GDP) භාවිත කිරීම පිළිබඳ ප්‍රධාන විවේචනයක් වන්නේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය
   (1) වෙළෙඳපොළෙන් පිටත සිදුවන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සහ පාරිසරික පිරිහීම නොසලකා හරින බව ය.
   (2) නාමික නිෂ්පාදනය පමණක් මනින අතර මූර්ත නිෂ්පාදිතය කිසිවිටකත් මිනුම් නොකරන බව ය.
   (3) සංක්‍රාම ගෙවීම් වරින් වර නිෂ්පාදනයෙහි කොටසක් ලෙස ඇතුළත් කරගන්නා බව ය.
   (4) භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය පමණක් වාර්තා කරන අතර සේවා බැහැර කරන බව ය.
   (5) පොදු සේවා සඳහා රජය දරන සියලු වියදම් බැහැර කරන බව ය.

44. ආර්ථික සංවර්ධනයේ බහුමානීය ස්වභාවය වඩාත් හොඳින් පැහැදිලි කරනුයේ පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශය ද?
   (1) ආර්ථික සංවර්ධනය යනු ප්‍රති ශීර්ෂ මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වැඩි වීම ය.
   (2) ආර්ථික සංවර්ධනය යනු ආදායම් වැඩි වීම, ජීවන තත්ත්වය වැඩි දියුණු වීම හා සමාජ ප්‍රගතිය ඇති වීම ය.
   (3) ආර්ථික සංවර්ධනය සිදුවන්නේ කෘෂි කාර්මික අංශයේ වැදගත්කම අඩු වන විට ය.
   (4) ආර්ථික සංවර්ධනය ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය මත රඳා පවතී.
   (5) ආර්ථික සංවර්ධනය අත්කර ගනුයේ විරැකියාව, දරිද්‍රතාවය සහ උද්ධමනය අඩු වන විට ය.

45. කිසියම් රටක ආදායම් ගිනි සංගුණකය පළමු වසරේ දී 0.39 සිට දෙවන වසරේ දී 0.44 දක්වා ඉහළ යයි. ගිනි සංගුණකයේ මෙම වැඩි වීමට වඩාත් ඉඩක් ඇත්තේ රජයේ සමාජ ආරක්ෂණ හා බදු ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්වල කවර සංයෝජනයකටද?

	අඩු ආදායම් කුටුම්බ වෙත ලබා දෙන සංක්‍රාම	ආන්තික පෞද්ගලික ආදායම් බදු අනුපාතිකය
(1)	අඩු කිරීම	අඩු කිරීම
(2)	වැඩි කිරීම	නොවෙනස් ව තිබීම
(3)	වැඩි කිරීම	වැඩි කිරීම
(4)	නොවෙනස් ව තිබීම	වැඩි කිරීම
(5)	වැඩි කිරීම	නොවෙනස් ව තිබීම

46. පහත ප්‍රකාශවලින් කවරක් ආදායම් දරිද්‍රතාව හා බහුමාන දරිද්‍රතාව අතර වෙනස නිවැරදි ව වෙන්කොට දක්වන්නේ ද?
   (1) ආදායම් දරිද්‍රතාව ආහාර වියදම් කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමු කරන අතර, බහුමාන දරිද්‍රතාව අධ්‍යාපනය කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමු කරයි.
   (2) ආදායම් දරිද්‍රතාව ප්‍රමාණවත් ආදායමක් නොමැතිකම මනින අතර, බහුමාන දරිද්‍රතාව ජීවිතයේ විවිධ මානයන්හි ඇති අහිමිවීම් මනිනු ලබයි.
   (3) ආදායම් දරිද්‍රතාව ලෝක බැංකුව විසින් පමණක් ගණනය කරනු ලබන අතර බහුමාන දරිද්‍රතාව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන විසින් පමණක් ගණනය කෙරේ.
   (4) ආදායම් දරිද්‍රතාව සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපනය බැහැර කරන අතර, බහුමාන දරිද්‍රතාව සෞඛ්‍ය හා ජීවන තත්ත්වය බැහැර කරයි.
   (5) ආදායම් දරිද්‍රතාව පරිභෝජනය කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමු කරන අතර, බහුමාන දරිද්‍රතාව උද්ධමනය සඳහා සලකන ලද විදුලි අනුපාතිකය කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමු කරයි.

47. 2024 ජන හා නිවාස සංගණනයට අනුව, වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන ජන විද්‍යාත්මක වෙනස වඩාත් හොඳින් විස්තර කරන්නේ පහත සඳහන් කවර ප්‍රකාශය ද?
   (1) ඉහළ ස්වාභාවික වර්ධනය හා ඉහළ සාඵල්‍යතාව නිසා ජනගහන වර්ධනය සිදු වේ.
   (2) ඉහළ සාඵල්‍යතා අනුපාත හේතුවෙන් ළමා ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය වේගයෙන් වැඩි වේ.
   (3) අඩු උපත් අනුපාත හා දිගු ආයු අපේක්ෂාව හේතුවෙන් වියපත් ජනගහන ප්‍රතිශතය වැඩි වේ.
   (4) වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයේ ශීඝ්‍ර වැඩි වීම නිසා යැපුම් අනුපාතය අඩු වේ.
   (5) උපත් අනුපාතය ඉහළ යාම නිසා මධ්‍යස්ථ වයස අඩු වීම.

48. නවතම නිල දත්තවලට අනුව 2025 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිශීර්ෂ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ඇමෙරිකානු ඩොලර්
   (1) 4 428කි.   (2) 4 546කි.   (3) 4 910කි.   (4) 5 003කි.   (5) 5 010කි.

49. ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගත ආර්ථික වෘද්ධි අපේක්ෂා හමුවේ ඇති ප්‍රධාන අවදානමක් වන්නේ
   (1) අපනයන නැඹුරු කර්මාන්ත සහ ඒ හා සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍රවල තරගකාරිත්වය අඩු වීම යි.
   (2) වියපත් ජනගහනය රාජ්‍ය මූල්‍යය මත ඇති කරන පීඩනය වැඩි වීම යි.
   (3) කර්මාන්ත අංශයෙහි සහ ඒ හා සම්බන්ධ සේවා ක්ෂේත්‍රවල ඵලදායිතා වර්ධනය දුර්වල වීම යි.
   (4) ආර්ථිකය පුරාම පෞද්ගලික ආයෝජන විශ්වාසය දිගින් දිගට ම දුර්වල වීම යි.
   (5) ගෝලීය වෙළෙඳ අවිනිශ්චිතතා, බාහිර කම්පන සහ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය නැවැත්වීම පමා කිරීම යි.

50. බාහිර කම්පනවලට ඔරොත්තු දීමෙහි ලා ශ්‍රී ලංකාවට ඇති හැකියාව ශක්තිමත් කරන, වඩාත් ඵලදායී ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගය කුමක් ද?
   (1) නිෂ්පාදන මට්ටම් පවත්වාගෙන යාම සඳහා ආනයනය මත රඳා පවතින කර්මාන්ත සඳහා පුළුල් සහනාධාර ලබා දීම.
   (2) විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළේ අඛණ්ඩ මැදිහත්වීම් මගින් ස්ථාවර විනිමය අනුපාතිකයක් පවත්වාගෙන යාම.
   (3) විදේශ විනිමය සංචිත ගොඩ නගා ගනිමින් අපනයන භාණ්ඩ හා අපනයන වෙළෙඳපොළ විවිධාංගීකරණය කිරීම.
   (4) සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මූල්‍යනය සඳහා කෙටි කාලීන විදේශ ණය මත වැඩි වශයෙන් රඳා පැවතීම.
   (5) ගෝලීය වෙළෙඳපොළ උච්චාවචනයන්ට නිරාවරණය වීම අවම කිරීම සඳහා සියලු ම ආනයන භාණ්ඩ මත තීරුබදු ඉහළ නැංවීම.

* * *

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது /All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2026
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2026
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2026

ආර්ථික විද්‍යාව II பொருளியல் II Economics II	21 S II	
පැය තුනයි மூன்று மணித்தியாலம் *Three hours*	අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள் Additional Reading Time - 10 minutes	

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

උපදෙස් :

* '**අ**' උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න **දෙකක්** ද, '**ආ**' උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න **දෙකක්** ද තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න **පහකට** පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
* ප්‍රස්තාර කඩදාසි සපයනු ලැබේ.

'අ' උප කොටස

(මෙම කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න **දෙකක්** තෝරා ගන්න.)

1. (i) භිගකම විසින් ස්වාභාවික සම්පත් ආර්ථික භාණ්ඩ බවට පරිවර්තනය කරනු ලබන්නේ කෙසේ ද යන්න පැහැදිලි කරන්න. ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කිරීමට ජලය හෝ වාතය උදාහරණයක් ලෙස භාවිත කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(ii) ඩිජිටල් භාණ්ඩ (උදා. මෘදුකාංග, විද්‍යුත් පොත්) වර්ග කළ යුත්තේ ආර්ථික භාණ්ඩ ලෙස ද නැතහොත් අර්ධ-නොමිල භාණ්ඩ ලෙස ද? ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(iii) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී ව්‍යවසායකයන් විසින් ඉටු කරනු ලබන ප්‍රධාන කාර්යයන් **හතරක්** සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(iv) මිල යාන්ත්‍රණය මගින් වෙළෙඳපොළ ආර්ථික පද්ධතියක හිඟ සම්පත් බෙදා වෙන් කරනුයේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(v) ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය මිශ්‍ර ආර්ථික පද්ධතියක් බව පෙන්වන ප්‍රධාන ලක්ෂණ **පහක්** සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05යි)

2. (i) නිෂ්පාදන ආයතනයක සැපයුම් ශ්‍රිතය $Q_S = -40 + 10P$ ලෙස දී ඇතැයි සලකන්න.

(අ) ඒකකයක මිල රු.10ක් වන විට සැපයුම් ප්‍රමාණය තීරණය කරන්න. (ලකුණු 01යි)

(ආ) සැපයුම් ප්‍රමාණය ධනාත්මක ප්‍රමාණයක් වීම සඳහා අවශ්‍ය කරන අවම මිල කොපමණ විය යුතු ද? (ලකුණු 02යි)

(ii) (අ) ඉල්ලුම් නීතිය පදනම් කර ගන්නා උපකල්පන සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(ආ) ඉල්ලුම් නීතිය ක්‍රියාත්මක නොවන අවස්ථා සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(iii) භාණ්ඩයක මිල ඉහළ යාමෙන් අනතුරු ව, පාරිභෝගිකයන් එම භාණ්ඩයෙන් මිල දී ගන්නා ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කරන්නේ ද යන්න තීරණය කරන සාධක **තුනක්** සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(iv) කෘෂිකාර්මික භාණ්ඩ සැපයුම සාමාන්‍යයෙන් මෘදුකාංග සැපයුමට වඩා අඩු මිල නම්‍යතාවක් දක්වන්නේ ඇයි දැයි විග්‍රහ කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(v) පාරිභෝගිකයන්ගේ ආදායම ඇතුළු ඉල්ලුමට බලපාන අනෙකුත් සියලු ම සාධක ස්ථාවර ව පවතින අතර පාන් ගෙඩියක මිල රු. 140 සිට රු. 180 දක්වා ඉහළ යන්නේ යැයි සිතන්න.

(අ) පාන් හිඟන් භාණ්ඩයක් වේ'යැයි උපකල්පනය කරමින් මිල වෙනස්වීම සමග ඇතිවන ආදේශන සහ ආදායම් ප්‍රතිවිපාක රූපසටහනක් භාවිතයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(ආ) හිඟන් ස්වරූපයේ පාරිභෝගික හැසිරීමක් හට ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරන කොන්දේසි **තුනක්** සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03යි)

[දෙවැනි පිටුව බලන්න

[redacted]

3. (i) (අ) 'කළුකඩ වෙළෙඳපොළක්' යන්න නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(ආ) වෙළෙඳපොළට කෙරෙන රජයේ මැදිහත්වීම් කළුකඩ වෙළෙඳපොළ බිහිවීමට කෙසේ හේතු විය හැකි දැ යි උදාහරණ **දෙකක්** යොදා ගනිමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(ii) පාරිභෝගික භාණ්ඩයක් සඳහා නිෂ්පාදකයාට ඒකක සහනාධාරයක් ලබා දීමෙන් පහත සඳහන් දෑ මත ඇතිවන ප්‍රතිවිපාක රූපසටහනක් යොදා ගනිමින් විග්‍රහ කරන්න.

(අ) ආර්ථික අතිරික්තය

(ආ) රජයේ පිරිවැය

(ඉ) අහිමි වූ සුබසාධනය (DWL)

(02 × 3 = ලකුණු 06යි)

(iii) තරගකාරී වෙළෙඳපොළක අලෙවි කරනු ලබන එක්තරා භාණ්ඩයක් සඳහා ඒකකයක් රු. 50ක අවම මිලක් රජය විසින් පනවනු ලැබී යැයි සලකන්න. එම වෙළෙඳපොළෙහි ඉල්ලුම් හා සැපයුම් ශ්‍රිත පහත සඳහන් සමීකරණවලින් නිරූපණය කෙරේ.

$Q_D = 200 - 2P$ $\qquad$ $Q_S = -40 + 4P$

(අ) වෙළෙඳපොළෙහි අවම මිල නියම කිරීමට පෙර සහ ඊට පසු පාරිභෝගික අතිරික්ත ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(ආ) වෙළෙඳපොළෙහි අධි සැපයුමක් නො පවතී යැයි උපකල්පනය කරමින්, අවම මිලට පෙර සහ ඊට පසු නිෂ්පාදිත අතිරික්ත ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)

4. (i) කෙටි කාලීන නිෂ්පාදන ශ්‍රිතයේ ප්‍රධාන අදියර **තුන** රූපසටහනක් යොදා ගනිමින් පෙන්නුම් කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(ii) (අ) පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ කුමක් ද? (ලකුණු 01යි)

(ආ) අභ්‍යන්තර සහ බාහිර පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 02යි)

(iii) කෙටි කාලයේ දී නිෂ්පාදනයේ නිරතව සිටින පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයක දැනට පවත්නා පිරිවැය හා අයභාර මට්ටම් පිළිබඳ පහත සඳහන් තොරතුරු සපයා ඇත.

සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) = රු. 90

සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය (ATC) = රු. 115

වෙළෙඳපොළ මිල (ඒකකයක්) = රු. 100

(අ) කෙටි කාලයේ දී මෙම ආයතනය නිෂ්පාදනය අඛණ්ඩ ව කරගෙන යා යුතු ද? ඔබගේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(ආ) ආයතනය ලාභයක් ලබනවා ද නැතහොත් අලාභයක් ලබනවා ද? ඔබගේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(iv) ඇඟලුම් නිෂ්පාදන ආයතනයක් වාර්ෂික ව රු. මිලියන 16ක වටිනාකමින් යුත් ඇඟලුම් අලෙවි කරයි. එම ආයතනය විසින් පහත සඳහන් වාර්ෂික පිරිවැය දරනු ලැබේ.

අයිතමය	වටිනාකම (රු.)	අයිතමය	වටිනාකම (රු.)
අමුද්‍රව්‍ය	3 500 000	බැංකුවලට ගෙවන ලද පොලිය	1 000 000
විදුලිය	3 000 000	ආයතනයේ ආයෝජනය කළ අයිතිකරුගේ ප්‍රාග්ධනය	10 000 000
ගෙවන ලද බදු කුලිය	120 000	වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතිකය	12%
රක්ෂණ ගාස්තු	500 000	අයිතිකරු විසින් අහිමිකරගත් වාර්ෂික වේතන	1 800 000
උපයෝජ්‍ය සේවා	880 000		

ඉහත තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න:

(අ) මුළු ප්‍රත්‍යක්ෂ පිරිවැය

(ආ) මුළු ආරෝපිත පිරිවැය

(ඉ) මුළු ආර්ථික පිරිවැය

(ඊ) ගිණුම්කරණ ලාභය

(උ) ආර්ථික ලාභය

(02 × 5 = ලකුණු 10යි)

5. (i) (අ) ජාතික ගිණුම් සැකසීමේ දී යොදා ගැනෙන 'නිෂ්පාදන ඉම' සංකල්පය නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 02යි)
(ආ) දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ගණනය කිරීමේ දී, ගෘහ ඒකක තුළ සිදුකරන ආහාර පිසීම බැහැර කරන අතර, ආපනශාලා මඟින් සපයන ආහාර සේවා ඇතුළත් කරන්නේ ඇයි ද යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03යි)
(ii) කල්පිත ආර්ථිකයක ජාතික ගිණුම්වලට අදාළ දත්ත කිහිපයක් පහත වගුවෙහි ඉදිරිපත් කෙරේ.

අයිතමය	වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
මූලික මිල යටතේ නිමැවුමේ දළ වටිනාකම (GVO)	30 000
අතරමැදි පරිභෝජනය	5 000
සේවක ආදායම්	6 000
දළ මිශ්‍ර ආදායම	8 500
නිෂ්පාදනය මත සහනාධාර අඩු කළ වෙනත් බදු	500
නිෂ්පාදිත මත සහනාධාර අඩු කළ බදු	1 000

(අ) දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02යි)
(ආ) දළ මෙහෙයුම් අතිරික්තය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02යි)
(iii) පහත දැක්වෙන්නේ කල්පිත ආර්ථිකයක් සම්බන්ධ සාර්ව ආර්ථික දත්ත කිහිපයකි.
$C = 300 + 0.8\ Yd;\quad I = 250;\quad G = 150;\quad T = 100;$
පූර්ණ සේවා නියුක්ති ආදායම් මට්ටම = 3500 (සියලු ම අගයන් රුපියල් මිලියනවලිනි).
(අ) සමතුලිත ජාතික ආදායම් මට්ටම ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02යි)
(ආ) ආර්ථිකයේ උද්ධමනාත්මක පරතරයේ හෝ අවධමනාත්මක පරතරයේ ප්‍රමාණය තිරණය කරන්න. (ලකුණු 02යි)
(ඉ) පූර්ණ සේවා නියුක්තිය අත්කර ගැනීම සඳහා ආණ්ඩුවේ බදු කොතරම් ප්‍රමාණයකින් වෙනස්විය යුතු දැයි ඇස්තමේන්තු කරන්න. (ලකුණු 02යි)
(iv) (අ) පරිලේඛන (inventories) යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද? (ලකුණු 02යි)
(ආ) සමාහාර වියදම සහ සමාහාර ඉල්ලුම අතර වෙනස සැකෙවින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03යි)

'ආ' උප කොටස

(මෙම කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න **දෙකක්** තෝරා ගන්න.)

6. (i) කිසියම් ආර්ථිකයක් ගත වූ වසර හතර සඳහා පහත සඳහන් වාර්ෂික උද්ධමන අනුපාතික වාර්තා කරයි.
1වන වසර = 16%; 2වන වසර = 10%;
3වන වසර = 4%; 4වන වසර = −3%;
මෙම දත්ත අනුව උද්ධමනය, නිරුද්ධමනය සහ අවධමනය පැවැති කාලපරිච්ඡේද සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03යි)
(ii) (අ) ඉල්ලුමෙන් ඇදුණු උද්ධමනය සහ පිරිවැයෙන් තල්ලුවුණු උද්ධමනය නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 02යි)
(ආ) සමාහාර ඉල්ලුම හා සමාහාර සැපයුම පිළිබඳ විග්‍රහය යොදා ගෙන එක් එක් උද්ධමන වර්ගය කෙසේ ඇති වන්නේ ද යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)
(iii) කිසියම් වාණිජ බැංකුවක ශේෂ පත්‍ර අයිතමයන් පහත වගුව ඉදිරිපත් කරයි.

අයිතමය	වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)	අයිතමය	වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
සල්ලි සංචිත	100	ස්ථාවර වත්කම්	50
කාලීන තැන්පතු	200	ඉතුරුම් තැන්පතු	250
ප්‍රාග්ධනය	50	ණය හා අත්තිකාරම්	800
ආණ්ඩුවේ සුරැකුම්පත්	150	ඉල්ලුම් තැන්පතු	600

(අ) මෙම වාණිජ බැංකුවේ ශේෂ පත්‍රය සකස් කරන්න. (ලකුණු 02යි)
(ආ) වාණිජ බැංකුවේ මුළු ද්‍රවශීල වත්කම් ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 01යි)
(ඉ) වාණිජ බැංකුවේ මුළු තැන්පතු ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 01යි)
(iv) (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ සංචිත මුදල් සංරචක කවරේ ද? (ලකුණු 03යි)
(ආ) මහ බැංකුවට සංචිත මුදල් සංකෝචනය කළ හැකි වන්නේ කෙසේ දැ යි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

7. (i) (අ) සුබසාධන භාණ්ඩ සහ අවගුණ භාණ්ඩ නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(ආ) නිදහස් වෙළෙඳපොළක් තුළ සුබසාධන භාණ්ඩවල ඌන පරිභෝජනයක් සිදු වන්නේ ඇයි ද යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(ii) ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය බදු අයභාරයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර **තුනක්** දක්වන්න. (ලකුණු 03යි)

(iii) රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් පවත්වා ගැනීමේ ආර්ථික යුක්තිසහගතභාවය පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(iv) කල්පිත ආර්ථිකයක රාජ්‍ය මූල්‍යය හා සම්බන්ධ වාර්ෂික දත්ත කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

අයිතමය	වටිනාකම (රු. බිලියන)
මුළු ආදායම	5 400
ප්‍රදාන	100
දළ මූල්‍යන අවශ්‍යතා	2 400
පොලී ගෙවීම්	2 500
ප්‍රාග්ධන හා ශුද්ධ ණය දීම	1 200
ණය ආපසු ගෙවීම	1 600

ඉහත දත්ත භාවිත කර පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න.

(අ) සමස්ත අයවැය ශේෂය

(ආ) මුළු වර්තන වියදම

(ඉ) ප්‍රාථමික වියදම

(ඊ) ප්‍රාථමික ශේෂය

(උ) වර්තන ගිණුමේ ශේෂය

(02 × 5 = ලකුණු 10යි)

8. (i) (අ) ස්ථිතික සාපේක්ෂ වාසිය හා ගතික සාපේක්ෂ වාසිය අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 02යි)

(ආ) රටක ගතික සාපේක්ෂ වාසි වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා රජයට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග **හතරක්** නම් කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(ii) (අ) සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් ආරක්ෂණවාදී ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කිරීමට බලපාන හේතු **තුනක්** දක්වන්න. (ලකුණු 03යි)

(ආ) නාමික ආරක්ෂණය සහ සඵල ආරක්ෂණය අතර වෙනස සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන සංකේන්ද්‍රණය සහ ආනයන මත රැඳියාව, ගෝලීය කම්පන මගින් ඇති කෙරෙන අවදානම ඉහළ යාමට හේතු වන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(iv) (අ) 2026 වර්ෂයේ මුල් භාගයේ දී එක්සත් ජනපද ඩොලරයට සාපේක්ෂ ව ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ අගය ක්ෂයවීමට බලපෑ වැදගත් සාධක **තුනක්** නම් කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(ආ) මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී විනිමය අනුපාතිකය මත පීඩනය අඩුකරලීම සඳහා මහ බැංකුව සහ ශ්‍රී ලංකා රජය ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග **දෙකක්** සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02යි)

9. (i) ආර්ථික සංවර්ධනය නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(ii) ජාතික ආදායමේ වැඩිවීම් පමණක් පදනම් කරගෙන සංවර්ධනය මැනිය නො හැක්කේ ඇයි දැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය හා වතු අංශවල බහුමාන දරිද්‍රතාව ඉහළ මට්ටමක පවතින්නේ ඇයි දැයි පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(iv) ශ්‍රී ලංකාව වර්තමානයේ 'මැදි ආදායම් උගුලකට' මුහුණදෙමින් සිටී ද නැද්ද යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(v) ශ්‍රී ලංකාවේ අඩු උපත් අනුපාතය, ශ්‍රම සැපයුම සහ ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි ඇති කෙරෙන දිගු කාලීන බලපෑම විග්‍රහ කරන්න. (ලකුණු 05යි)

10. (i) "බස්නාහිර පළාත ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට අසමානුපාතික ලෙස විශාල දායකත්වයක් සපයන අතර, අනෙකුත් පළාත්වල දායකත්වය සාපේක්ෂ ව අඩු ය". ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් බස්නාහිර පළාත තුළ සංකේන්ද්‍රණය වී තිබීමට හේතු **පහක්** සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05යි)

(ii) ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා ආර්ථික මත දේශගුණය ආශ්‍රිත විපත් මගින් ඇතිවන ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක මොනවා ද? (ලකුණු 05යි)

(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ දිගු කාලීන සංවර්ධන උපාය මාර්ගයේ කොටසක් ලෙස කෘෂිකාර්මික අංශය ශක්තිමත් කිරීමේ වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05යි)

(iv) ඩිජිටල්කරණය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික වර්ධනයට සහාය වන්නේ කෙසේ දැ යි කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05යි)

* * *

[redacted]